

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Wijdmeren
T.a.v.
Postbus 190
1230AD Loosdrecht

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1206727

Datum 14 december 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam	Trompenburg
Adres	Zuidereinde 43
Postcode/plaats	1243KK 's-Graveland
Gemeente/provincie	Wijdmeren; Noord-Holland;
Monumentnummer	522880

Geacht college

Op 24 november 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning niet te verlenen.
In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Het plan

Het plan betreft fase 2 van de restauratie van Trompenburg en bestaat uit het aanbrengen van een warmtepomp op de zolder die de vloerverwarming in de hal/gang/koepelzaal zal voeden, reconstructie van de steektrappen in het tussenlid, het verplaatsen van toiletten in het onderhuis van het tussenlid en het tijdelijk uitnemen van alle schilderijen uit de koepelzaal.

Motivering

Huis Trompenburg bestaat uit een groot vierkant voorhuis dat door middel van een korte gang of tussenlid verbonden is met de daarachter gelegen achzijdige koepelzaal. Het huis, in opdracht van Cornelis Tromp gebouwd rond 1675, is gebouwd in de stijl van het Hollands-Classicisme en is geheel door water omgeven. Bijzonder aan het huis is dat het interieur zeer uniek is zowel door zijn gaafheid qua indeling als vanwege het interieur dat nagenoeg geheel uit de bouwtijd dateert. Zo bevat het huis verschillende pronkvertrekken met beschilderde plafonds en haardpartijen. De koepelzaal vormt hiervan het hoogtepunt met een uitvoerige allegorische beschildering.

Huis Trompenburg is van cultuur historisch belang vanwege:

- het historische belang van de eraan verbonden herinnering van de stichter Cornelis Tromp;
- vanwege de nagenoeg gave en unieke eenheid van exterieur en interieur uit de tijd van de bouw omstreeks 1675;
- de op hoofdlijnen en deels nog in detail bestaande oorspronkelijke eenheid met de aanleg;
- zijn beeldbepalende, monumentale ligging.

Momenteel wordt het interieur van Trompenburg in verschillende fases gerestaureerd. Een in het oog springend onderdeel daarvan is het blootleggen van de oorspronkelijke beschilderingen op o.a. plafonds en lambrisering. Daarnaast wordt het huis in de nabije toekomst open gesteld voor publiek. Hiertoe zijn enkele aanpassingen noodzakelijk. Hieronder ga ik kort in op de verschillende onderdelen van de aanvraag.

Aanbrengen vloerverwarming (en verwijderen bestaande natuurstenen vloer)

Ik begrijp de wens tot het aanbrengen van vloerverwarming in de koepelzaal gezien de toekomstige publieke toegankelijkheid. De koepelzaal zal daarbij ook als verblijfsruimte worden ingezet. Dit onderbouwt de wens tot vloerverwarming. Anders dan de koepelzaal zijn de gangen geen verblijfsruimtes. De vraag is dan ook of vloerverwarming hier noodzakelijk is. In de aanvraag ontbreekt het aan een bredere visie op het toekomstig gebruik en daarmee de onderbouwing van de voorgestelde plannen, zoals vloerverwarming in de gangen. De noodzaak van deze ingreep wordt nog onvoldoende aangetoond. Ik adviseer dit punt te verduidelijken in de herziene aanvraag.

Plaatsen van warmtepomp op de zolder van het corps de logis

Het plaatsen van een warmtepomp op de zolder van het corps de logis lijkt goed mogelijk. Het is daarbij een positief punt dat het bestaande schoorsteenkanaal benut wordt voor de uitblaas en de lege ruimte van de zolder benut wordt voor het aanzuigen van lucht. Van belang is dat de buizen goed geïsoleerd worden om warmteverlies te voorkomen. Het is nog wel onvoldoende duidelijk hoe de installatie zal aansluiten op de koepelzaal en hoe dit detail wordt vormgegeven. Het is noodzakelijk dat duidelijk wordt wat op dit punt de bestaande situatie is en hoe de nieuwe situatie wordt vormgegeven. Ik adviseer de aanvraag op dit punt nog aan te vullen.

Reconstructie van twee trappen in het tussenlid

De reconstructie van de trappen in het tussenlid past in de lijn waarbij in de restauratie van Trompenburg zoveel als mogelijk wordt terug gegaan naar de oorspronkelijke situatie. De reconstructie van twee steektrappen is daarbij een ingrijpende wijziging. Op basis van bouwhistorische onderzoeken en de restauratievisie acht ik het terugbrengen van de beide steektrappen goed mogelijk. Het kan een belangrijke bijdrage leveren aan de beleving en het begrip van de oorspronkelijke situatie van Trompenburg.

Het lijkt niet volledig te achterhalen hoe de (zeer vermoedelijk) oorspronkelijke steektrappen gedetailleerd zijn geweest. Op dit punt is dus sprake van interpretatie. Daarvoor wordt teruggegrepen op details uit onder andere de hoofdtrap van het corps de logis. Gezien het ontbreken van historische kennis op dit punt is het uitgangspunt om wat betreft de detaillering (balusters, marmering)

terughoudend te werk te gaan en daarbij het mogelijke onderscheid in uitstraling tussen hoofdtrap, steektrappen en spiltrap in ogenschouw nemen. Omdat de exacte uitwerking van de steektrappen nog niet geheel duidelijk is, adviseer ik om een nader uitgewerkt plan, inclusief maatvoering, details en kleurstelling, toe voegen bij de herziene aanvraag.

Maken van toiletten in het onderhuis

Aansluitend op bovenstaande is het realiseren/verplaatsen van de toiletten in het onderhuis goed denkbaar. De toiletten in het tussenlid volgen in de detaillering de bestaande toiletten. Dit is passend qua uitstraling. Echter, in de aanvraag wordt de bestaande detaillering onvoldoende duidelijk. Ik adviseer om de aanvraag op dit punt nog aan te vullen. Ook wordt nog niet duidelijk op welke wijze de binnenwand van de toiletten aansluit op het gevelkozijn. Een detail hiervan zie ik graag terug in de herziene aanvraag.

Met het oog op de toegankelijkheid van rijksmonumenten is niet duidelijk of en waar precies voorzien wordt in een mindervalidetoilet. Ook dit punt verdient nog enige verduidelijking. Indien nog géén sprake is van een mindervalidetoilet, dan is dit het moment om daarin te voorzien.

Verwijderen van de schilderijen uit de grote zaal

Voor het tijdelijk verwijderen van de schilderijen uit de grote zaal is geen plan van aanpak of werkplan toegevoegd. Dit is wel noodzakelijk om hierover te kunnen adviseren. Hoewel de ingreep in principe niet op bezwaren stuit omdat schade aan de schilderijen voorkomen kan worden, is niet duidelijk hoe de schilderijen worden afgenomen, hoe, waar en hoelang ze zullen worden opgeslagen en hoe risico's op schade wordt geminimaliseerd. Ik adviseer de aanvraag op dit punt aan te vullen. Indien nog niet aanwezig is het raadzaam om hiervoor een werkplan op te stellen.

Conclusie

In het voorliggende plan worden verschillende ingrepen en wijzigingen voorgesteld, welke geen van allen op principiële bezwaren stuiten vanuit cultuurhistorie. Echter is op een aantal punten de aanpak, detaillering of onderbouwing nog onvoldoende duidelijk of uitgewerkt. Daarmee is momenteel sprake van een onvolledige aanvraag. Om tot een positief advies te komen adviseer ik om de aanvraag op de hierboven genoemde punten aan te vullen. Ik zie de herziene aanvraag met vertrouwen tegemoet.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

Onze referentie

1206727

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Adviseur Architectuurhistorie
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,